

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ
ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')**
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20 ΜΑΪΟΥ 2016
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α'

ΘΕΜΑ Α1

- α. σελ. 67:** « Το Νεοτουρκικό κίνημα του 1908.....της χώρας.»
β. σελ.107-108: « Η Ελλάδα συνυπέγραψε.....η Βουλγαρία.»
γ. σελ.163: « Την 1^η Απριλίου 1955.... «Διγενής».

ΘΕΜΑ Α2

- α. Λάθος (σελ. 53,55)**
β. Λάθος (σελ. 62)
γ. Σωστό (σελ.120)
δ. Λάθος (σελ. 135,246)
ε. Σωστό (σελ.137)

ΘΕΜΑ Β1

Σελ.35-36: « Τον αρχικό γενικό ενθουσιασμό...πλειοψηφία του κοινοβουλίου.»

ΘΕΜΑ Β2

Σελ. 154: «Βέβαια, στα τέλη...πατέρες της Ευρώπης»

ΟΜΑΔΑ Β'

ΘΕΜΑ Γ1

α. Από το σχολικό βιβλίο να αξιοποιηθούν οι σελ. 41-42:

- « Η οικονομία της Ευρώπης....πρώτα στην Αγγλία»
«Ο λόγος για τον οποίο....Εμπορική Επανάσταση».
« Η Αγγλία διέθετε...μέσα της εποχής».
« Τέλος, η Αγγλία.....λειτουργίας της αγοράς».

Από τα ιστορικά παραθέματα να αξιοποιηθούν:

Κείμενο Α'

- η ανάπτυξη της βιομηχανίας του άνθρακα ως αιτία για την ανάπτυξη του σιδηροδρόμου.
- Προώθηση της ατμομηχανής και του σιδηροδρόμου για την κάλυψη των αναγκών των ορυχείων.
- 1830-1850: τριπλασιασμός παραγωγής σιδήρου και άνθρακα λόγω των αναγκών του σιδηροδρόμου.

- «μανία σιδηροδρόμων»: ιδιαίτερη ανάπτυξη σιδηροδρομικού δικτύου βασισμένη σε κεφάλαια, σίδηρο, μηχανήματα και τεχνογνωσία από τη Βρετανία (1830- 1850).

β. Από το σχολικό βιβλίο: σελ. 42:

«Υπήρχε επίσης...στα κτήματά τους»

« Στην Αγγλία επίσης...παραγωγή προϊόντων»

Από τα ιστορικά παραθέματα:

Κείμενο Β'

- σύνδεση βιομηχανικής οικονομίας με μείωση του αγροτικού και αύξηση του αστικού πληθυσμού.
- Ενίσχυση εργατικού δυναμικού βιομηχανίας από εσωτερική και εξωτερική μετανάστευση αγροτών, από μικροπαραγωγούς και φτωχούς εργαζομένους.
- Προσλήψεις κυρίως γυναικών και παιδιών στα εργοστάσια λόγω χαμηλού κόστους εργασίας και αδυναμίας διεκδίκησης των δικαιωμάτων τους.(αναφορά των δοθέντων στατιστικών στοιχείων).
- Δυναμικότερη διεκδίκηση δικαιωμάτων από τους άνδρες εργάτες.
- Παραλληλισμός συνθηκών εργασίας στα εργοστάσια με σκλαβιά.
- Επιδείνωση θέσης εργατών στις δεκαετίες 1830 και 1840.

ΘΕΜΑ Δ1

α. Από το σχολικό βιβλίο να αξιοποιηθεί η σελ. 78:

«Στο Δυτικό μέτωπο επί τέσσερα χρόνια.....πολεμικό υλικό»

Και οι σελ.80-81:

« Τελείωσε έτσι... στην πολιτική»

Από τα ιστορικά παραθέματα να αξιοποιηθούν:

Κείμενο Α'

- ύπαρξη πολλών αναπήρων πολέμου και κοινωνική περιθωριοποίησή τους.
- Διάθεση αναπήρων πολέμου για διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους.

Κείμενο Β'

- απώλειες Αγγλίας και Γαλλίας σε οικονομικό επίπεδο.
- Απαξίωση επενδύσεων Αγγλίας και Γαλλίας σε Ρωσία και Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Στατιστικός πίνακας

- απουσία πλήρων στατιστικών δεδομένων.
- Αναφορά του αριθμού των επιστρατευμένων, νεκρών και τραυματιών.
- Μεγάλες ανθρώπινες απώλειες για τις ευρωπαϊκές χώρες που συμμετείχαν και στους δύο συνασπισμούς σε αντιδιαστολή με τις πολύ μικρότερες των Η,Π.Α.

β. Από το σχολικό βιβλίο: σελ.81:

« Ο πόλεμος οδήγησε.....των Εβραίων»

Από τα ιστορικά παραθέματα:

Κείμενο Β'

- οικονομική αποδυνάμωση των ευρωπαϊκών χωρών και ανάδειξη των ΗΠΑ σε μοναδική πραγματική νικήτρια χώρα του πολέμου.
- Οι ΗΠΑ διατήρησαν ανέπαφη την εδαφική τους επικράτεια και έγιναν οι δανειστές των υπόλοιπων εμπόλεμων χωρών.

Κείμενο Γ'

- Ιανουάριος 1918: «14 σημεία» του προέδρου των ΗΠΑ Ουίλσον:
  - Δικαίωμα αυτοδιάθεσης των λαών.
  - Εγκατάλειψη μυστικής διπλωματίας.
  - Ελευθερία των θαλασσών.
  - Αφοπλισμός.
  - Ίδρυση « Κοινωνίας των Εθνών».
- σκοπός των « 14 σημείων» ο περιορισμός της απογοήτευσης των ηττημένων χωρών και η αποφυγή μελλοντικών διενέξεων.
- Χαρακτηρισμός θέσεων Ουίλσον ως ουτοπικών από τους ευρωπαίους ηγέτες.